

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-4-24

(Önaraştırma)

Karar Sayısı : 14-21/400-175

Karar Tarihi : 12.06.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: Gülçin DERE, İbrahim Ethem SEZER, Nesibe ARSLAN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - Gepa Fiberglass Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Tersane Yolu, Yan Sanayi Bölgesi, Harmandalı Sok. No:10
Aydıntepe Tuzla/İstanbul
- Denizsan Gemi Makine Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Yunus Mah. Atölyeler Sok. No:3 Kartal/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU: Şişirilebilir can salları/kurtarma botu/can yelekleri; can kurtarma filikalari, kurtarma botu, hizmet botu ile can kurtarma araçlarını indirme ve serbest bırakma düzeneklerine yönelik muayene ve test sertifikası hizmetleri bakımından gerekli rekabet ortamının oluşmadığı ve Gepa Fiberglass San. ve Tic. A.Ş. ile Denizsan Gemi Makine San. ve Tic. A.Ş.'nin aşırı fiyat uyguladığı iddiası.**
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Şikayetçi tarafından yapılan ilk başvuruda özetle; T.C. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı (Bakanlık)'nın 05.04.2012 tarih ve 5452 sayılı talimatı ile yürürlüğe giren "Muayene ve Test Sertifikası Düzenleme Yetkisine İlişkin Uygulama Rehberi" (Rehber) kapsamında gemi sahiplerinin, yangın söndürme sistemleri ve elemanları, şişirilebilir can salları/kurtarma botu/can yelekleri, can kurtarma filikalari, kurtarma botu, hizmet botu ve can kurtarma araçlarını indirme ve serbest bırakma düzenekleri için her yıl sertifika aldıkları; ancak Rehber'de yer alan düzenlemeler nedeniyle şişirilebilir can salları/kurtarma botu/can yelekleri; can kurtarma filikalari, kurtarma botu, hizmet botu ile can kurtarma araçlarını indirme ve serbest bırakma düzeneklerine yönelik hizmetler bakımından gerekli rekabet ortamının oluşmadığı; düzenleme gereği söz konusu ekipmanlara yönelik sertifikaların yalnızca markanın imalatçısı ya da imalatçı ile anlaşma yapan servis sağlayıcısı tarafından verilebileceği iddia edilmiştir.
- (3) Başvuru sahibi tarafından gönderilen ikinci yazıda ise can kurtarma botlarına sertifika veren Gepa Fiberglass Sanayi ve Ticaret A.Ş. (GEPA) unvanlı imalatçının herhangi bir firmaya yetki vermeyip yalnızca kendisinin test sertifikası verdiği ve yabancı bayraklı gemilerden farklı olarak Türk bayraklı gemilerden beş yıllık sertifika bedeli olarak (.....) aldığı; can kurtarma araçlarını indirme ve serbest bırakma düzeneklerinin (metafora) servis sağlayıcısı olan Denizsan Gemi Makine Sanayi ve Ticaret A.Ş. (DENİZSAN)'nin de söz konusu hizmetlere yönelik olarak aşırı fiyat uyguladıkları iddia edilmiştir.
- (4) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 17.03.2014 ve 07.04.2014 tarihlerinde giren başvurular üzerine hazırlanan 07.04.2014 tarih ve 2014-4-24/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 16.04.2014 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (5) Söz konusu karar uyarınca düzenlenen 04.06.2014 tarih ve 2014-4-24/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (6) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda,

14-21/400-175

- Rehber'in Bakanlık'ın tasarrufunda olan hukuki bir düzenleme olduğu ve Bakanlıkça düzenlenen bu alanda söz konusu iddiaya ilişkin olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılamayacağı,
- Şikâyet edilen teşebbüsler hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. 4054 sayılı Kanun'un 2. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

- (7) Başvuruda, Rehber'in yukarıda yer verilen ekipmanlara yönelik sertifika hizmetlerinin sunumunda rekabeti kısıtladığı iddia edilmiştir.
- (8) Ancak BAKANLIK, 4054 sayılı Kanun'un 2. maddesi kapsamında teşebbüs olarak değerlendirilemeyeceğinden, söz konusu iddiaya ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlem yapılamayacağı kanaatine varılmıştır.

I.2. 4054 sayılı Kanun'un 6. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

- (9) Başvuru konusu iddialar, niteliği gereği 4054 sayılı Kanun'un "Hakim Durumun Kötüye Kullanılması" başlıklı 6. maddesi çerçevesinde ele alınmıştır. Bir eylemin hâkim durumda kötüye kullanılması olarak değerlendirilebilmesi için ilgili teşebbüsün hâkim durumda bulunması ve eylemin kötüye kullanma olarak kabul edilebilecek nitelikte olması gerekmektedir. Sözü edilen iki kriterden herhangi birisinin bulunmaması durumunda 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlalinden bahsedilemez.
- (10) Somut olayda öncelikle kötüye kullanma eyleminin, başka bir ifadeyle aşırı fiyat ve/veya ayrımcılık uygulamalarının bulunup bulunmadığı incelenmiştir.

I.2.1. GEPA Hakkındaki İddialara İlişkin Değerlendirme

- (11) Şikâyetçi başvurusunda GEPA'nın can kurtarma botlarına yönelik olarak verdiği servis sağlama hizmetlerinde Türk bayraklı gemilerden (.....), yabancı bayraklı gemilerden ise (.....) ücret talep ettiğini, dolayısıyla GEPA tarafından aşırı fiyat uygulandığını iddia etmiştir. 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin (b) bendinde; eşit durumdaki alıcılara aynı ve eşit hak, yükümlülük ve edimler için farklı şartlar ileri sürerek doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması yasaklanmaktadır. Dosya mevcudu bilgilerden, aşırı olduğunu iddia edilen (.....) tutarındaki fiyatın GEPA'nın 5 yıllık servis hizmetine yönelik olduğu anlaşılmıştır. Bu bağlamda şikâyetçinin söz konusu iddiası öncelikle ayrımcılık daha sonra aşırı fiyatlandırma kavramları çerçevesinde değerlendirilmiştir.
- (12) Dosya mevcudu bilgilere göre, GEPA'nın can kurtarma botlarının beş yıllık servis hizmetinden aldığı ücretler (.....) arasında değişmektedir. (.....) Buna göre, GEPA'nın yabancı bayraklı gemilerin can kurtarma botlarının beş yıllık bakımlarında (.....) uyguladığı iddiası gerçeği yansıtmamaktadır. Ayrıca şikâyetçi tarafından gönderilen yazı ekinde yer verilen ve GEPA tarafından şikâyetçiye kesilen 23.05.2013 tarihli faturanın incelenmesi sonucunda, söz konusu faturanın can kurtarma botunun yıllık servis hizmetine ilişkin olduğu ve şikâyetçiden (.....) ücret alındığı belirlenmiştir. Öte yandan, yıllık ücretlerin de genel olarak (.....) arasında değiştiği, birçok örnekte fiyatın (.....) olduğu ve bunlar arasında yabancı bayraklı gemilerin de bulunduğu görülmektedir. Ayrıca, (.....). Açıklanan sebeplerle GEPA'nın can kurtarma botlarına yönelik yıllık ve beş yıllık bakımlarda Türk bayraklı gemilerle yabancı bayraklı gemiler arasında ayrımcılık yaptığı iddiasının gerçeği yansıtmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- (13) Takiben başvuru aşırı fiyatlandırma açısından incelenmiştir. Aşırı fiyat tespitinde fiyat karşılaştırması ve fiyat-maliyet analizinden oluşan iki aşamalı bir test uygulanmaktadır. Bu incelemede fiyat karşılaştırmasına öncelik verilmiş olup, maliyetlerin kesin olarak hesaplanması mümkün olduğu durumlar için fiyat-maliyet analizi yapılmıştır.
- (14) Öncelikle, dosya mevcudu bilgilerden, GEPA'nın 2012, 2013 ve 2014 yıllarında sırasıyla (.....) kâr elde ettiği görülmektedir. Söz konusu kârlılık oranlarının GEPA'nın servis sağlama hizmetlerinde aşırı fiyat uyguladığı iddiasını ispat etmeye yetecek düzeyde

14-21/400-175

yüksek kârlılık oranları olmadığı değerlendirilmektedir.

- (15) Aşırı fiyatlamanın tespitinde kullanılan ekonomik değer testinin ikinci aşaması fiyat kıyaslamasıdır. Öneri kapsamında, GEPA'nın, GEPA markalı can kurtarma botları için sunduğu servis sağlama hizmetlerinde uyguladığı fiyatlar ile rakiplerin can kurtarma botları için sunduğu servis sağlama hizmetlerinde uyguladığı fiyatlar karşılaştırılmıştır.
- (16) Yapılan incelemede, GEPA tarafından 2012 yılında yıllık testler için belirlenen en yüksek fiyatın (.....) olduğu, ONURSAN'ın (.....) ve BALDEN'in (.....) ile onu takip ettiği; aynı yılda 5 yıllık test için GEPA'nın (.....), BALDEN'in (.....) ve DELMAR'ın (.....) fiyat uyguladığı görülmüştür. Takiben 2013 yılında, yıllık testler açısından firmaların en yüksek fiyatları GEPA için (.....), ONURSAN için (.....)'dir. Aynı yıl 5 yıllık testlere GEPA (.....), ONURSAN (.....) ve DELMAR (.....) fiyat uygulamıştır. 2014 yılında ise GEPA'nın yıllık testler için aldığı en yüksek fiyat (.....) olup, bu fiyat ONURSAN'da (.....), BALDEN'de ise (.....) olmuştur.
- (17) Kurtarma botlarının marka bazında farklı nitelikleri haiz olması, buna bağlı olarak botlara verilen test hizmetinin farklı teknik bilgi ve donanım gerektirmesi, bakım-onarım giderlerinde ve özellikle mühendis ücretinde çalışılan gün/saat, yol masrafı gibi farklılıklar dikkate alındığında, teşebbüsler arası bu fiyat farklılıklarının makul görülebileceği ve GEPA'nın uyguladığı fiyatların aşırı olduğuna dair yeterli bulgu olmadığı kanaatine varılmıştır.

1.2.2. DENİZSAN Hakkındaki İddialara İlişkin Değerlendirme

- (18) Başvuruda ayrıca, metaforalara ilişkin olarak DENİZSAN'ın servis hizmetleri tarifesine atıfta bulunarak bu teşebbüs tarafından aşırı fiyat uyguladığı iddia edilmiştir.
- (19) Dosya mevcudu bilgilerden, DENİZSAN'ın 2012, 2013 ve 2014 yıllarında sırasıyla (.....),(.....)ve (.....) kâr elde ettiği görülmektedir. Söz konusu kârlılık oranları incelendiğinde, (.....) görülmektedir. Bu sebeple DENİZSAN'nın kârlılık oranlarının servis sağlama hizmetlerinde aşırı fiyat uyguladığı iddiasını ispat etmeye yetecek düzeyde olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.
- (20) Öte yandan, aşırı fiyat değerlendirmelerindeki fiyat karşılaştırması kapsamında DENİZSAN'ın metafora için sunduğu servis sağlama hizmetlerinde uyguladığı fiyatlar ile rakiplerinin fiyatları karşılaştırılmıştır. Buna göre, 2012 yılında yıllık testler için DENİZSAN'ın (.....), ONURSAN'ın (.....), CANTAŞ'ın (.....) ve GÜRDESAN'ın (.....) 5 yıllık test için ise DENİZSAN'ın (.....), GÜRDESAN'ın (.....), CANTAŞ'ın (.....), DELMAR'ın (.....) fiyat uyguladığı görülmektedir. 2013 yılında yıllık testler için DENİZSAN (.....), ONURSAN (.....), GÜRDESAN (.....) fiyat belirlemiştir. 2013 yılında DENİZSAN'ın 5 yıllık testler için en yüksek fiyatı (.....) iken, ONURSAN'ın (.....), GÜRDESAN'ın (.....)'dir. 2014 yılında ise yıllık testler için DENİZSAN (.....), ONURSAN (.....), GÜRDESAN (.....), DELMAR (.....) fiyat uygulamıştır. Aynı yıl 5 yıllık testler için belirlenen fiyatlar; DENİZSAN: (.....) ONURSAN: (.....), DELMAR ve GÜRDESAN: (.....)'dir.
- (21) Can kurtarma botunu indirme-kaldırma teçhizatının marka bazında farklı nitelikleri haiz olması, buna bağlı olarak sunulan test hizmetinin farklı teknik bilgi ve donanım gerektirmesi, bakım-onarım giderlerinde ve özellikle mühendis ücretinde çalışılan gün/saat, yol masrafı gibi farklılıklar dikkate alındığında, teşebbüsler arası bu fiyat farklılıklarının makul görülebileceği ve DENİZSAN'ın uyguladığı fiyatların aşırı olduğuna dair yeterli bulgu olmadığı kanaatine ulaşılmıştır.
- (22) Başvuru konusu iddialar kapsamında yapılan incelemeler sonucunda, 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesine aykırılık teşkil edecek bir husus tespit edilmediğinden, soruşturma açılmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (23) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.